

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І
НАУКИ
УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОГО
ВИХОВАННЯ І
СПОРТУ УКРАЇНИ

СПОРТИВНИЙ КОМІТЕТ
України

СПОРТИВНИЙ
КОМІТЕТ УКРАЇНИ

Збірка матеріалів XIV Міжнародної студентської наукової конференції «Спорт та сучасне суспільство»

---

19 березня 2021 року

УДК 796:316.3

«Спорт та сучасне суспільство»: Матеріали XIV Міжнародної студентської наукової конференції [Електронна збірка матеріалів XIV Міжнародної студентської наукової конференції «Спорт та сучасне суспільство»]. Київ: Національний університет фізичного виховання і спорту України [електронний ресурс]. 19 березня 2021. 347 с.

Редакційна колегія:

Борисова О.В.	д.фіз.вих., професор, проректор з науково-педагогічної роботи НУФВСУ
Матвеев С.Ф.	к.пед.н., професор, завідувач кафедри професійного, неолімпійського та адаптивного спорту
Когут І.О.	д.фіз.вих., доцент, директор науково-дослідного інституту НУФВСУ
Кропивницька Т.А.	к.фіз.вих., доцент, доцент кафедри професійного, неолімпійського та адаптивного спорту НУФВСУ
Гончаренко Є.В.	к.фіз.вих., доцент, декан тренерського факультету НУФВСУ
Маринич В.Л.	к.фіз.вих., завідувач відділу докторантури, аспірантури, наукової та інноваційної діяльності НУФВСУ
Краснянський К.В.	к.фіз.вих., доцент кафедри професійного, неолімпійського та адаптивного спорту НУФВСУ
Юденко О.В.	к.пед.н., доцент кафедри професійного, неолімпійського та адаптивного спорту НУФВСУ
Коваленко Я.О.	к.фіз.вих., викладач кафедри професійного, неолімпійського та адаптивного спорту НУФВСУ
Крушинська Н.М.	старший викладач кафедри професійного, неолімпійського та адаптивного спорту НУФВСУ
Шитікова Є.А.	викладач кафедри професійного, неолімпійського та адаптивного спорту НУФВСУ
Бекар С.В.	викладач кафедри професійного, неолімпійського та адаптивного спорту НУФВСУ

Збірка містить наукові праці, що присвячені висвітленню різних історичних, організаційно-управлінських, правових та економічних аспектів розвитку фізичної культури і спорту, актуальних проблем підготовки спортсменів.

Наукові статті збірки представляють інтерес для студентів, викладачів та фахівців, професійна діяльність яких відповідає шифру спеціальності 017 «Фізична культура і спорт».

Матеріали надруковані в авторській редакції. За зміст матеріалів і достовірність наведених даних несуть відповідальність автори публікації та їх наукові керівники.

РИЖЕНКО Д.Ю., КИЙКО А.С. ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ СПОРТСМЕНІВ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ ВИДАХ СПОРТУ (НА ПРИКЛАДІ АЛЬПІНІЗМУ)	78
РІДКОПЛЕТ М.А., ШИТІКОВА Є.А. ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я ТА МІКРОКЛІМАТ У СПОРТИВНОМУ КОЛЕКТИВІ	83
РУСНАК Н.О., НАГОРНА В.О., BARBAROS TUDOR P., ROKLICER R. ПОПУЛЯРНІСТЬ ВИДУ СПОРТУ ЯК ПОКАЗНИК ЕФЕКТИВНОСТІ РОЗВИТКУ СПОРТИВНИХ ІГОР	88
САЄНКО В.В., ПЕТРЕНКО Г.В. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ КОЛОВОГО МЕТОДУ ТРЕНУВАННЯ У СПОРТИВНІЙ ПІДГОТОВЦІ ТЕНІСІСТІВ НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ НАВЧАННЯ	94
СТУДІНІКІН О.С., ДЬОМІНА А. А. РОЛЬ ФУТБОЛУ В СОЦІАЛЬНІЙ АДАПТАЦІЇ ВИМУШЕНО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ	97
ЧОРНИЙ А.А., УЛАН А.М., ІВАНЕНКО О.М. ОСОБЛИВОСТІ ТИПІВ ТЕМПЕРАМЕНТІВ ФУТБОЛІСТІВ РІЗНИХ ІГРОВИХ АМПЛУА	102
ШЕВЧЕНКО М.О., ГРИНЬОВА Т.І., ТАРАН Л.М. ПАРАМЕТРИ ПУЛЬСОМЕТРІЇ ТУРИСТІВ У СПОРТИВНИХ ПШОХІДНИХ ПОХОДАХ	106
ШИРОКОСТУП В.М., ШИТІКОВА Є.А., ЗАЛОЙЛО В.В. ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА ЯК КОМПОНЕНТ ТРЕНУВАЛЬНИХ НАВАНТАЖЕНЬ ФУТБОЛІСТІВ	111

РОЗДІЛ II СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОГО СПОРТУ

БОЛДАРЄВ Б.С., КУВАЛДІНА О.В. РОЗВИТОК ФЕХТУВАННЯ В МИКОЛАЇВСЬКОМУ РЕГІОНІ	117
ГРИЩЕНКО І.В., ПРИЙМАК М.М. МОТИВАЦІЯ МЕНЕДЖЕРІВ ДЛЯ ЕФЕКТИВНОЇ РОБОТИ У ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ	122
ДІХТЯР О.А., ШИТІКОВА Є.А. МІФИ ТА РЕАЛЬНІСТЬ ПРОФЕСІЙНОГО СПОРТУ: ПОГЛЯД ЗСЕРЕДИНИ (НА МАТЕРІАЛІ ЛЕГКОЇ АТЛЕТИКИ)	126
ЗАІЧЕНКО І.І., ШУТОВА С.С., СЕРЕБРЯКОВ О.Ю. ГЕНДЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЖІНОЧОГО ХОКЕЮ З ШАЙБОЮ В УКРАЇНІ	130
КЛИМЕНКО І.Є., ПОПРОЗМАН О.І. СУЧАСНІ МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ У ПРОФЕСІЙНОМУ СПОРТІ	135
КРУПКО А.О., КРАСНЯНСЬКИЙ К.В. ОСОБЛИВОСТІ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФУТБОЛЬНИХ КЛУБІВ УКРАЇНИ	139
МАЗУР Р.В., ПОПРОЗМАН О.І. СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ ФУТБОЛУ В УКРАЇНІ	143
ПАЩЕНКО Д.О., ШЕВЧЕНКО В.О., ТАРАН Л.М. ПОЧАТОК КАР'ЄРИ У ПРОФЕСІЙНОМУ ФУТБОЛІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	148

ПОПУЛЯРНІСТЬ ВИДУ СПОРТУ ЯК ПОКАЗНИК ЕФЕКТИВНОСТІ РОЗВИТКУ СПОРТИВНИХ ІГОР

Руснак Н. О., Нагорна В. О., Barbaros Tudor P., Roklicer R.

Національний університет фізичного виховання і спорту України, м. Київ, Україна

Faculty of Kinesiology University of Zagreb, Zagreb, Croatia

Faculty of sport and Physical Education University of Novi Sad, Serbia

Актуальність. Спортивні ігри носять характер найбільш видовищних спортивних дисциплін. Спостерігаючи за діями спортсменів, глядачі самі бажають бути такими ж сильними, спритними, сміливими. Так виникає зацікавлене відношення глядачів, що часто приводить їх на майданчик. Сьогодні не так часто можна зустріти професійного спортсмена, який би не починав свою спортивну біографію без захоплення спортивними іграми. Крім того, спортивні ігри є ефективним засобом спортивної підготовки атлета в будь-якому виді спорту. У цьому – особлива цінність спортивних ігор, котрі являють собою потужний засіб агітації й пропаганди фізичної культури і спорту.

У свою чергу масовість заняттями спортивними іграми забезпечується їх всебічним сприянням гармонійному розвитку особистості, що виражається насамперед у глибокому різнобічному впливі на організм тих, хто займається - розвитку фізичних якостей і освоєнні життєво важливих рухових навичок; доступності для людей різного віку і підготовленості (рівень фізичного навантаження легко регулюється - від оздоровчої спрямованості до рівня підготовки у спорті вищих досягнень); емоційному розвантаженні і в унікальній видовищності спортивних ігор [1-3].

Мета дослідження – визначення сучасного стану та основних тенденцій розвитку спортивних ігор в Україні.

Завдання дослідження:

1. Сформулювати основні критерії популярності спортивних ігор, як показника існуючих проблем розвитку ігрових видів спорту.

2. Проаналізувати кількісні показники розвитку ігрових видів спорту та сформулювати основні тенденції розвитку сучасних спортивних ігор.

Методи та організація дослідження: аналіз та узагальнення спеціальної науково-методичної літератури, опитування, біомеханічні, педагогічні, методи математичної статистики.

Результати дослідження та їх обговорення. Велика кількість спортивних функціонерів, журналістів та науковців, рік за роком намагаються визначати рейтинги найпопулярніших видів спорту, встановлюючи об'єктивні критерії ранжирування. Асоціація сприяння міжнародному руху «Спорт для всіх» (TAFISA) провела дослідження у 200 країнах світу, що допомогло отримати рейтинг видів спорту, якими активно займається населення планети. За нашими підрахунками, у цьому рейтингу спортивні ігри займають 35 % найпопулярніших видів.

Популярність спорту визначається не лише зайнятістю населення. Для визначення більш інформативних показників розвитку видів спорту нами були визначені актуальні для сьогодення критерії: розповсюдженість на континентах і аудиторія, кількість телеглядачів, кількість професійних ліг по всьому світу, пропозиції прав телетрансляцій, контракти і спонсорські угоди, середня зарплата спортсмена у вищій лізі, найбільша конкуренція і кількість представлених країн, соціальна присутність ЗМІ, частота згадки в спортивних заголовках на ЗМІ (веб-сайти, телебачення), релевантність через рік, регіональне домінування, гендерна рівність, зручний доступ для широкого загалу по всьому світу. Отже, за даними критеріями в десятку найпопулярніших видів спорту в світі у XXI столітті входять:

1. Футбол (більш ніж 4 мільярди послідовників футболу, це, безумовно, самий популярний вид спорту в світі).

2. Баскетбол (більш ніж 1 мільярд послідовників, основний вид спорту в США, за рахунок баскетболу NBA отримує \$ 4,75 млрд доларів в рік доходів).

3. Крикет (близько 2 млрд фанатів роблять крикет один з найпопулярніших видів спорту в таких країнах, як Англія, Індія, Пакистан, Бангладеш, Австралія, Нова Зеландія, Карибські острови і Південної Африка).

4. Теніс (глобальне охоплення всіх континентів і понад 1 млрд послідовників робить теніс найпопулярнішим індивідуальним видом спорту).

5. Легка атлетика (на сьогоднішній день є найбільш розповсюдженим по світу видом спорту з усіх, які включають в себе кілька дисциплін: біг, стрибки в довжину і інші).

6. Регбі (є основним видом спорту в деяких з найбільш економічних розвинених країнах, як Англія, Уельс, Ірландія і Шотландія, Австралія, Нова Зеландія і Південна Африка).

7. Формула 1 (550 мільйонів чоловік очікують кожен рік етап Формули-1, який триває з березня по листопад і на сьогоднішній день є найпопулярнішим мотоспортом в світі).

8. Бокс (бокс глобальний так само, як теніс і легка атлетика. Флойд Мейвезер і Менні Пакьяо домінували в списку багатіїв останні 10 років, є популярним видом спорту в таких країнах, як США, Мексика, Латинська Америка, Великобританія, Філіппіни, Японія, Росія, Україна, Польща, Румунія).

9. Хокей з шайбою (найбільш популярний серед зимових видів спорту в конкретних країнах: Канада, Росія, США, Данія, Фінляндія, Норвегія, Швеція, Польща, Словаччина, Чеська республіка).

10. Волейбол (простота цього виду спорту, робить його таким відомим серед своїх шанувальників, ви знайдете людей, що грають в цей вид спорту в усьому світі).

В Україні найпопулярніші види спорту за пошуковими запитамі у інтернеті є: футбол (за місяць про нього задають від 1 до 2 мільйонів запитів, залежно від сезону), бокс, автоспорт, баскетбол, біатлон, карате, легка атлетика, теніс, хокей і шахи. Цікаво, що в окремих регіонах є підвищений інтерес до окремих видів

спорту. Наприклад, у Сумській області більше цікавляться біатлоном - частка запитів про нього вдвічі вища, ніж у середньому по Україні. Сусідня Харківська область – лідер за часткою запитів про водне поло. Жителі Кіровоградщини частіше за інших запитують про дзюдо та бейсбол, а у Миколаївській області багато цікавляться про фехтування. Одесити часто шукають регбі, в Черкаській області запитують про бадмінтон, а мешканці Запоріжжя та області багато читають про гандбол.

У Київській області найактивніше цікавляться багатьма видами спорту. В інших регіонах країни немає великого інтересу до окремих видів спорту. Там найчастіше шукають футбол.

За результатами анкетування 120 учнів 9-11 класів загальноосвітніх шкіл міста Києва була отримана інформація щодо популярності видів спорту серед юніорів та дівчат (рис. 1). Учні відзначали свою зацікавленість у перегляді професійних матчів зі спортивних ігор.

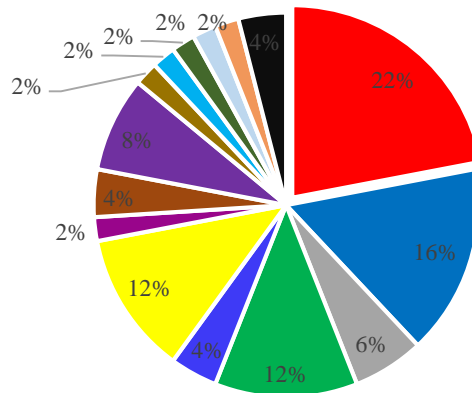

Рис. 1. Який вид спорту Ви вважаєте найбільш видовищним, і Вам приносить задоволення його перегляд?

■ Футбол	■ Баскетбол	■ Волейбол
■ Теніс	■ Теніс настільний	■ Бокс
■ Біатлон	■ Хокей з шайбою	■ Спортивні танці
■ Художня гімнастика	■ Плавання	■ Гандбол
■ Регбі	■ Більярдний спорт	■ Інші види спорту

Як бачимо на рис. 2, видовищність спортивних ігор на пряму впливає на вибір респондентів щодо занять видом спорту. Футбол, баскетбол та теніс займають

найвищі позиції спортивних пріоритетів серед учнів старших класів, що ще раз підкреслює популярність спортивних ігор серед молоді.

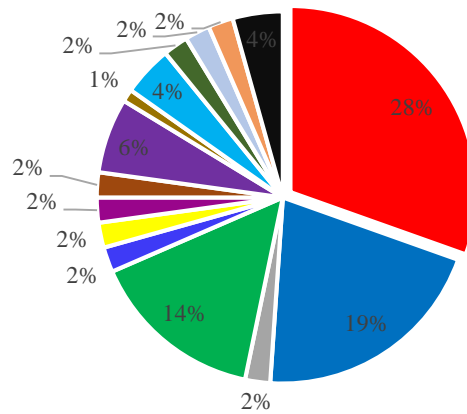

Рис. 2. Яким видом спорту Ви хотіли б займатися?

■ Футбол	■ Баскетбол	■ Волейбол
■ Теніс	■ Теніс настільний	■ Бокс
■ Легка атлетика	■ Хокей з шайбою	■ Спортивні танці
■ Художня гімнастика	■ Плавання	■ Гандбол
■ Регбі	■ Більярдний спорт	■ Інші види спорту

Висновки. Перспективи та шляхи розвитку спортивних ігор в Україні залежать від розширення діапазону інтересу населення України до занять спортом з вираховуванням показників активності спортивної діяльності по областях країни. Механізм реалізації управління спортивними іграми в Україні має бути орієнтованим на показники рейтингу та пріоритетності розвитку конкретних ігрових видів спорту, основним пріоритетом має бути підвищення ролі дитячо-юнацького спорту, з відповідним створенням його інфраструктури та фінансуванням, та успішне функціонування національних команд країни різної вікової категорії з ефективним застосуванням новітніх технологій у підготовці кадрів.

Література

1. Борисова О., Шутова С., Нагорна В.О., Шльонська О. Сучасні підходи удосконалення змагальної діяльності високкваліфікованих спортсменів у спортивних іграх. Теорія і методика фізичного виховання і спорту: Науково-теоретичний журнал. – К.: Олімпійська література, 2020. – № 2. – С. 15-22.
2. Борисова ОВ, Сушко РО. Розвиток спортивних ігор в умовах

глобалізації спорту [метод. рекомендації]. К.: Науковий світ; 2016. 35 с.

3. Имас ЕВ, Борисова ОВ. Профессиональный теннис: проблемы и перспективы развития: монография. Киев: Олимпийская литература; 2017. 288 с.